

T.C.
MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI
ÖZEL EĞİTİM VE REHBERLİK HİZMETLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜNE
ANKARA

Genel Müdürlüğünüz Ar/ge ve Projeler Dairesi Başkanlığı personeli olarak çalışmaktayım. Akademik isteklilik, okul iklimi, sosyal adalet liderliği ve kültürel sermaye arasındaki ilişkilerin Türkiye evrenindeki ortaöğretim kurumlarında nasıl bir görünüm gösterdiğini tespit etmek amacıyla “Akademik İstekliliği Yordayan Öğrenci ve Okul Düzeyindeki Değişkenlerin Çok Düzeyli Analizi” adlı makale çalışmasını Prof. Dr. Murat ÖZDEMİR’in yürütücülüğünde, Dr. Safiye Çiğdem GÖREN (MEB, Öğretmen), Dr. Ebru GÜLCEMAL (MEB, Öğretmen), Dr. Nuray ÖZGE SAĞBAŞ (MEB, Şube Müdürü) ile birlikte yürüteceğimiz araştırma kapsamında 2020-2021 öğretim yılında Türkiye genelindeki Kamu Anadolu Lisesindeki öğrencilere ekte belirtilen ölçeklerin uygulanması planlanmaktadır. Söz konusu araştırmanın uygulanabilirliği konusunda gerekli iznin sağlanması hususunda;

Gereğini saygılarımızla arz ederiz.

22.01.2021

Gürsen VURAL
Öğretmen

Ek:

- 1- Başvuru Formu (ayse.meb.gov.tr)
- 2- Araştırma Önerisi
- 3- Araştırma İzin Başvuru Taahhütnamesi
- 4- Veli Onam Formu
- 5- Katılım Kabul Formu
- 6- Veri Toplama Araçları
- 7- Ölçek İzinleri

**ÖZEL EĞİTİM VE REHBERLİK HİZMETLERİ GENEL
MÜDÜRLÜĞÜNE**

16/01/2021

BAŞVURU NO	202101161113675967
KURUM ADI	ÖZEL EĞİTİM VE REHBERLİK HİZMETLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ
BAŞVURAN ADI SOYADI	GÜRSEN VURAL
BAŞVURAN TC KİMLİK NUMARASI	16886835858
KONU	Akademik İstekliliği Yordayan Öğrenci ve Okul Düzeyindeki Değişkenlerin Çok Düzeyli Analizi
ARAŞTIRMA TÜRÜ	Makale/Araştırma
ÖRNEKLEM GRUBU	Öğrenci,
KAPSAMI	Okul/Kurum,
İLLER	İSTANBUL EDİRNE İZMİR ESKİŞEHİR ANKARA HATAY SİVAS TOKAT TRABZON ERZURUM MALATYA GAZİANTEP
KURUM TÜRLERİ	Resmi Anadolu Lisesi,
İLETİŞİM BİLGİLERİ	Adres:Milli Eğitim Bakanlığı/ Özel Eğitim ve Rehberlik Hizmetleri Genel Müdürlüğü- Telefon:(506) 358-4841- Eposta:gursenvural61@hotmail.com

Yukarıda bilgiler kapsamında gerekli izinlerin verilmesi hususunda gereğini
bilgilerinize arz ederim.

Ek listesi

Araştırma Önerisi
Veli Onam Formu
Veri toplama araçları

İmza
GÜRSEN VURAL

Dilekçeyi ekleri ile birlikte ORTAÖĞRETİM GENEL MÜDÜRLÜĞÜNE ulaştırınız. (Bilgi için: yegitek@meb.gov.tr)

Araştırma Önerisi

Akademik İstekliliği Yordayan Öğrenci ve Okul Düzeyinde Değişkenlerin Çok Düzeyli Analizi

Giriş

Problem Durumu

Son yıllarda “21. yüzyıl becerileri” diye adlandırılan ve bugün olmazsa olmaz küresel bir norm olarak görülen eğitim yaklaşımı; yaratıcılık, iletişim, takım çalışması, eleştirel düşünce, öğrencilerin akademik ve üretken bireyler olarak yetiştirilmesi anlayışını hâkim kılmaktadır. Hatta bu anlayış artık dünyanın her köşesine ithal edilen bir stratejik kavramsal çerçevedir (2023 Eğitim Vizyonu). Bu çerçevede, uluslararası düzeyde izleme ve değerlendirme çalışmaları yürütülerek ülkelerin bu hedeflere ulaşma düzeyine ilişkin performans değerlendirme raporları ortaya konulmaktadır (Kavak ve Özdemir, 2019, s.19). Söz konusu yeterliklerin bir göstergesi olarak uluslararası düzeyde yürütülen öğrenci başarısına dönük sınavlar sonucunda elde edilen düşük öğrenci başarıları, dünya genelinde eğitim sistemlerinin çözüm bekleyen önemli sorunları arasında yer almaktadır. Düşük öğrenci başarısının çözümünde, eğitim ve öğretime ait birden fazla değişkenin birbirleriyle etkileşimi söz konusu olmaktadır. Bu nedenlerden birinin de öğrencilerin ‘düşük düzeyde akademik istekliliğe sahip olmaları’ olduğu ifade edilmektedir (Moore, 2014 ve Tutaş, 2011). Öğrencilerin okulda olumlu duygulara sahip olmaları akademik öğrenme sürecine katkı sağlarken; okul yaşamından memnun olmayan öğrencilerde davranışsal problemler, akademik kaygılar ve ilişki problemleri gibi çeşitli uyum sorunları görülmektedir (Whitley, Huebner, Hills ve Valois, 2012)

Akademik isteklilik, öğrenme sürecinde öğretim etkinliklerinin amaçlarına ulaşabilmesi, öğrencinin o konuya ilgi duyması ve onu öğrenmek istemesi ile mümkündür (Uyulgan ve Akkuzu, 2013). Öğrencide ilgi ve merak uyandıran, onu derste aktif katılıma sürükleyerek yapıcı, yaratıcı ve verimli bireyler olmalarını sağlayan en önemli faktörlerden birisi akademik istekliliktir. Akademik isteklilik tarafından öğrencilerin yükselme isteği, okuldan ilham almada açıklık, yüksek başarı güdüsü, okuldan keyif alma, yenilikleri öğrenme isteği, okulda öğrendiklerinin ileriki yaşantısında faydalı olacağını bilerek daha istekli davranma eğilimleriyle açıklanmaktadır (Plucker, 1996). Akademik isteklilik (i) ilham ve (ii) yükselme isteği olmak üzere iki temel bileşenden meydana gelmektedir. İlham kelimesinin Türk Dil Kurumu (TDK) daki anlamı esin şeklindedir (TDK, 2021). Öğrencilerin başarıya ulaşma yolunda koydukları hedeflere yönelik inançları ve öğrenmeyi isteme ve arzulama sebeplerine ilişkin algıyı ifade etmektedir (Pintrich ve diğ., 1991). Bu bağlamda akademik istekliliğin ilham boyutunda öğrenci, akademik çalışmaları kendi isteğiyle ve bundan keyif aldığı için yapma eğilimi

taşımaktadır. Akademik istekliliğin ikinci boyutunu oluşturan yükselme isteği ise bireyin geleceği ile ilişkili amaç yönelimidir. Yükselme isteği taşıyan bir öğrenci, kendi geleceğine yönelik amaçlarını belirlemiş ve bu amaçlara ulaşabilmek için çaba göstermektedir (Plucker, 1998). Akademik isteklilik, zor koşullara rağmen öğrencilerin başarıya yönelik kararlılıklarında belirleyici bir etmen olarak önemini korumaktadır (Shankar, Ip ve Khalema, 2017). Bu bakımdan öğrencilerin akademik istekliliklerinin desteklenmesinde, sağlanacak dışsal faktörlerin oldukça önem taşıdığını söylemek mümkündür. Öğrenim sürecinde yeterince akademik isteklilik göstermeyen bir öğrenci, öğrenmeye sevk edecek nedenleri açıkça ortaya koyamamıştır. Diğer yandan öğrenme ortamında, nedensel çıkarımlar yaparak ilerleyen öğrenci, anlamlı gelen bilgiyi özümser ve öğreneceği bilgiler için istek duyar. Yükselme arzusu, bireye öğrenme ve gelişme sürecinin devamlılığında cesaret verir (Bentley, 2003). Akademik isteklilikle ilgili araştırmalar incelendiğinde, ergenlik grubundaki öğrencilerin akademik istekliliğin akademik başarı ve özyeterlik ile ilişkisi olduğu (Leung, Chen ve Lam, 2010), üstün yetenekli öğrencilerin akademik isteklilik düzeylerinin öğrencilerin eğitim hayatları dışındaki davranışları üzerinde olumlu role sahip olduğu (Feizy, Zeinali, 2020). Haller ve Virkler (1993) ise akademik istekliliğin bir ölçüde sosyoekonomik düzey (SED) ile açıklanabileceğini ifade etmişlerdir. Yine başka bir araştırmada sosyal yeterlilik ve akademik isteklilik düzeylerinin lise öğrencilerinin akademik başarısına etkisinin olduğu yönünde sonuca ulaşılmıştır (Gul ve Bhat, 2020). Bu bağlamda akademik istekliliğin okul başarısına değil bir takım değişkenler arayıcılığıyla etkisi olduğu görülmektedir.

Bir *okulun iklimi*, o okulu diğer okullardan ayıran ve üyelerinin davranışını etkileyen içsel özelliklerin tümünü yansıtır. Okul iklimi, okul çalışanları tarafından algılanan, onların davranışlarını etkileyen ve okuldaki davranışlara ilişkin kolektif bir algıya dayanan okul ortamının görece olarak tutarlı özelliğidir (Hoy ve Miskel, 1987). Okul iklimi kavramı; okul toplumunun üyelerinin kendi okullarına yönelik genel duygularını ifade etmek için kullanılmaktadır. Okula ilişkin genel duygu okulun genel atmosferini ve iklimini yansıtmaktadır. Okulda yönetici-öğretmen, öğretmen-öğretmen, öğrenci-öğretmen ilişkileri iklimin önemli boyutlarından bazılarıdır (Şişman, 2012). Okul iklimi, okulda davranışsal ve duyuşsal boyutlar ile ilişkili olarak okul ortamının bir parçası olarak görülür ve okulun inanç sistemi öğrencinin bilişsel, sosyal ve psikolojik gelişimini etkiler (Tubbs ve Garner, 2008). Alanyazında olumlu ve olumsuz iklim özelliklerine yönelik çıkarımlar bulunmaktadır. Buna göre olumlu bir okul ikliminde olumlu bir okul ikliminde akademik gelişime ve öğrenmeye önem verilir; öğrenciler ve öğretmenler arasında olumlu ilişkiler vardır; okul toplumunun tüm

üyeleri birbirine saygı duyar; adil ve tutarlı bir disiplin politikası izlenir; aile desteği ve katılımı önemsenir. Bu nedenle, öğrencilerin akademik isteklilik göstermesi, okul iklimi ile ilişkilidir (Ellis, 1988); olumsuz bir okul ikliminde yeniliğe kapalılık, birbirine ve okula yabancılaşma, düşük akademik başarı görülmektedir (Özdemir, Sezgin, Şirin, Karip ve Erkan, 2010). Öğrenciler, olumsuz, hoş olmayan ya da arzulanmayan bir iklimin olduğu veya kendilerini dışlanmış hissettikleri bir okula gitmek istemezler (Blum, 2005). Bu bağlamda, öğrencilerin okul iklimine ilişkin algılarını yordayan değişkenlerin belirlenmesi önemlisi büyük önem taşımaktadır. Okullar iklimi, bir okulu diğer okullardan ayıran ve okulda çalışanların davranışlarını etkileyen iç özellikler dizisi olarak tanımlanmaktadır. Ayrıca örgütsel iklim, bir sosyal sistemin örgütsel ve bireysel boyutlarını dengelemeye çalışan grubun (öğretmen, öğrenci ve yöneticinin) oluşturduğu bir sonuca bağlı olarak paylaşılan değerleri, sosyal inançları ve sosyal standartları da kapsar (Aydın, 2007). Sosyal sistemler olarak ifade edilen eğitim kurumları, insan ilişkilerinin en yoğun yaşandığı örgütler arasındadır. Bu nedenle eğitimciler, öğrenciler ve diğer personel arasındaki iletişim ve etkileşimin niteliği, eğitim-öğretim hizmetlerinin ne şekilde sunulduğu ve kurumun işleyişi bu kurumların genel iklimi üzerinde etkili olmaktadır. Bu noktada öğrenciler tarafından algılanan okul iklimi, onların kurum içindeki tutum ve davranışlarına yansıtılabilmekte; onların akademik isteklilikleri üzerinde etkili olabileceği düşünülmektedir. Örgüt iklimi öğretmenlerin ve diğer paydaşların okul ortamına ilişkin algılarını yansıtan genel bir terimdir. Örgüt iklimi örgütteki formal ve informal ilişkilerden, işgörenlerin kişiliklerinden ve liderlik davranışlarından etkilendiği söylenebilir. Okul yöneticilerinin liderlik davranışlarıyla okul iklimi ve ortamı arasındaki ilişki göz önünde alındığında bir okulun etkili olabilmesi için öğrenme ve öğretmeyi teşvik eden sosyal bir ortam hazırlanmalıdır ve bu konuda da en etkili belirleyici okul yöneticisi olmaktadır. Sosyal adalet liderliği konusunda yapılan araştırmalarda da uygun okul ikliminin ve ortamının hazırlanması, okul yöneticisinden beklenen liderlik davranışları arasında yer almaktadır (Bozdoğan ve Sağnak, 2011). Okul iklimi denilince öncelikle okuldaki çalışma koşulları ve bu koşulların insanlar üzerindeki etkisi akla gelir (Şişman, 2012). Bir okul yöneticisi, okulda olumlu öğrenme öğretme çevresi ve iklimi oluşturup devam ettirmelidir. Bunun için de alt kültürleri tanıyıp, amaçları doğrultusunda faydalanmasını bilmelidir (Argon ve Mercan, 2009). Çelik'e (1999) göre öğretim lideri olan müdürün temel görevi öğretmenlerin, öğrencilerin, velilerin ve toplumun beklentilerini karşılayacak olumlu bir iklim oluşturma ve doğrudan öğretim politikasını geliştirici bir lider olarak sorumluluk üstlenmesidir. Özellikle okul müdürlerinin sosyal adalet liderliği ile ilgili rollerinden birisi de destekleyici okul çevresinin yaratılması ve sağlıklı bir okul ikliminin yaratılmasıdır. Türkiye'de okul müdürlerinin, okullarına toplum

desteğini sağlamak konusunda bir çaba içinde oldukları söylenebilir ve bu çabanın sosyal adalet liderliği kapsamında dezavantajlı okullar için özellikle önem arz ettiğini söylemek mümkündür (Kondaççı ve diğ., 2016). Okul yöneticilerinin liderlik rollerinin okul iklimi üzerinde nasıl bir etkiye sahip olması gerektiği, akademik istekliliğe olumlu bir katkısının olması ve kültürel sermaye oluşumunda yöneticilerin yerine getirmeleri gereken liderlik rolleri ve okulda olumlu bir okul iklimi oluşturulması için yapılması gerekenlerinin tam olarak bilinmemesi bir problemdir.

Sosyal Adalet Liderliği, Türkiye gibi merkeziyetçi eğitim sistemlerine sahip ülkelerin de temel iddiası toplumdaki tüm bireylerin eğitim hizmetinden eşit düzeyde faydalandırıldığıdır. Diğer bir ifade ile merkezi eğitim sistemleri her bir öğrenciye aynı eğitim imkânını eşit düzeyde sunduğu iddiasında bulunur. Ancak eğitim erişim konusunda Parsoncu eğitim anlayışının çizdiği bu tablonun, merkezi eğitim sistemi olsun olmasın yaşanan eğitim deneyiminden oldukça uzak kaldığını söylemek mümkündür. Bu iddianın aksine dünyadaki en temel sorunlardan biri nitelikli eğitim hizmetlerine erişimdir. Sunulan eğitim hizmetinden bazı toplum kesimlerinin daha fazla yararlanırken, diğer toplum kesimleri ya erişim imkanı bulamamakta veya erişim imkanı bulsa dahi bu eğitim nitelikli bir eğitim olmamaktadır (Brandsma, 2002). Okulların sahip olduğu imkânlarla bu imkânların öğrencilerin başarısına etkileri oldukça farklılık göstermektedir (Matthew, 2011). Dolayısıyla eğitim sistemlerinin yapısal özelliklerine bakılmaksızın, ülkelerin karşı karşıya kaldığı temel sorunlardan biri okullar arasındaki imkân ve nitelik farkı ve bu farkın öğrenci başarısına olası etkileridir. Dünyada sosyal ve ekonomik temelli toplumsal eşitsizlikler okullara giderek daha fazla yansımakta ve bu eşitsizlikler okullar arasındaki nitelik farklılıklarını derinleştirirken okul iklimine de olumsuz yansımakta ve öğrencilerin akademik istekliliğini de etkileyen bir durum ortaya çıkmaktadır (Samy ve Cook, 2009). Sosyal adalet; hak, eşitlik, fırsat eşitliği, çeşitlilik ve benzeri kavramı içeren şemsiye bir kavramdır. Toplumsal eşitsizliklerle mücadele sürecinde gelişme gösteren sosyal adaletin dağıtımcı, kültürel ve ilişkisel olmak üzere üç türü bulunmaktadır. Dağıtımcı adalet, toplumun sahip olduğu maddi varlıkların toplum üyelerine adil bir şekilde paylaşılmasını içeren bir süreçtir. Kültürel adalet ise her hangi bir kültürün, toplumdaki diğer kültürler üzerinde baskı kurmamasıdır. İlişkisel adalet ise toplumdaki marjinal grupların kendileriyle ilgili karar alma süreçlerine katılmalarını içeren süreçtir (Gewirtz ve Cribb, 2002). Türkiye’de gelir dağılımındaki adaletsizliğin okullara yansıdığı bir gerçektir. Bu bakımdan, hem dezavantajlı bölgelerde yer alan okulların işletilmesi hem de dezavantajlı öğrencilerin okula devamları konusunda okul müdürlerine önemli görevler

düşmektedir. Buradan hareketle Marshall ve Oliva (2006: 6) sosyal adalet liderliğini, “okullarda geleneksel olarak başarı gösteremeyen azınlıkların, ekonomik bakımdan dezavantajlıların, kadınların ve eşcinsellerin başarılarını geliştirmeye odaklanan bir liderlik” yaklaşımı olarak ele almaktadır. Sosyal adalet liderliğinin rolleri arasında, her bir düzeydeki öğrenci için bir başarı beklentisi oluşturmak ve bu beklentilerle uyumlu somut bir başarı hedefinin oluşturulmasına öncülük etmek yer almaktadır (Hoy ve Tarter, 1997). Sosyal adalet lideri olarak okul müdürü, dezavantajlı olanlar da dahil olmak üzere bütün öğrencilerin başarılarını artırmak amacıyla okul yönetim süreçlerini iyileştirme gayreti taşır. Ayrıca, okul müdürü, bu amacın başarılmasında önemli bir rol oynayan öğretmenlerin niteliklerini geliştirmek için de destekleyici bir politika izler (McKenzie ve diğ., 2008). Sosyal adalet liderliğinin boyutlarından kapsama/kaynaştırma; okul müdürünün, nitelikli eğitime eşit koşullarda erişmeleri için, avantajlı ve dezavantajlı tüm öğrencileri kapsayıcı bir politika benimser. Bu amaçla sosyal adalet lideri engelli ya da diğer özel eğitime ihtiyaç duyan öğrencilerin, okuldaki tüm öğrencilerle birlikte yüksek kalitede eğitim alabilmeleri için çaba gösterir (Katzman, 2007). Bu durum hem olumlu bir okul iklimi yaratılmasını hem de öğrencilerdeki akademik istekliliğin alt boyutlarından olan yükselme arzusu ve okuldan keyif alma sürecine de katkı sağlayacağı açıktır. Drubay’a (1986) göre ise öğrencilerin sosyal adalet kavramına duyarlı olması için okul ikliminin saygılı ve eşitlikçi olması önemlidir. Çünkü elverişli bir okul iklimi okuldaki tüm kişilerin okul ortamında insan haklarını korumasını teşvik eder.

Kültürel Sermaye, toplumsal hayata baktığımızda bireylerin yaşantısı gereği farklı sermaye türlerine sahip olduğu görülmektedir. Ekonomik sermayenin yanı sıra insanların sahip olduğu sosyal ve kültürel sermayenin de gündelik yaşama doğrudan veya dolaylı etkilerini görmek mümkündür. Örgütler kişisel kimliklerimizi, örgütü oluşturan üyelerin takdirinden, sevgi ve saygısından elde edilen içsel doyumunu yaratıp sürdürdüğü için önemli bir yere sahiptir. Okullarda farklı özelliklere sahip pek çok paydaşın oluşturduğu topluluklar olmakla birlikte, oluşum yönünden diğer örgütlenmelerden farklı değildir. Her an binlerce ileti almak durumunda olun günümüz insanının, var olan değerlerini korumak, bozulan ya da boşalan kültür gözeneklerini bir yolla yeniden düzenleyip dengesini sağlamak için çok yönlü, çeşitli topluluklarla, iletişim kurması gerekmektedir (Açıkalın, 1998). Bu gereklilikten hareketle okullar; oluşan bu topluluğun gücünü okul yararına kullanmasını sağlayarak, kültürel sermayenin birikmesini sağlayabilirler. Fransız sosyolog Pierre Bourdieu tarafından sıkça dile getirilen ve bu vasıtayla literatüre giren kültürel sermaye belirli bir grubun paylaştığı kültürel eğilim, tutum, inanç, gelenek, değer, iş yapma biçimi ve ifade neticesinde öğrendiği ya da

edindiği beceriler olarak tanımlanabilir (Aksoy, Enlil, 2010: 25). Bourdieu, kültürel sermayeyi formel eğitimle kazanılan ve diplomalarla objektif bir görünüm kazandırılan “okul sermayesi” ile aileden kaynaklanan ve doğal bir biçimde, aile hayatı içerisinde kazanılan nitelikleri ifade eden “tevarüs eden kültür sermayesi” olmak üzere ikiye ayırarak inceler (Ünal, 2004). Kültürel sermayenin eğitimde bu kadar öne çıkmasının nedeni, ailelerin eşit kültürel sermayeye sahip olmayışı ve bu eşitsizliğin öğrencilerin başarısını belirlemede etkili olmasıdır. Kültürel sermayenin eğitim sisteminde belirleyici olması, eğitimdeki eşitsizliklerin gizli den derinleşmesine hizmet edebilmektedir (Bourdieu, 1986). Doğup büyüdüğü aileyi seçemeyen çocuk sosyo-ekonomik ve kültürel olarak görece alt sınıfta yer alan bir ailede dünyaya gelmişse dezavantajlı duruma düşmekle birlikte kültürel sermaye birikimi sağlama ve eksiklerini giderme şansını nitelikli bir eğitimle karşılayabilir. Egemen sınıfa tabi bireyler okula, aileden edindikleri bir takım sosyal ve kültürel işaretlerle yüklü olarak, onlara sahip olarak gelirken, alt tabaka sınıfların çocukları, okula kültürel sermayelerini yeniden üretmek ve geliştirmek için gelirler. Kaliteli eğitimi almanın yolu ise evvela akademik istekliliğe sahip, sosyal adalet liderinin öncü olduğu, olumlu bir okul ikliminde, kendini iyi yetiştirmiş ve zengin kültürel sermaye birikimi sahibi öğretmenlerin varlığıyla ve eğitimiyle mümkün olmaktadır. Bu açıdan kültürel sermaye düzeylerinin belirlenmesi ve sonrasında kültürel sermaye birikimlerini artırıcı etkinlik ve çalışmalar yapılması önem arz etmektedir. Kültürel sermaye ve akademik başarı üzerine oldukça geniş kapsamlı bir alanyazın bulunmaktadır. Bu çalışmalarda öncelikli olarak kültürel sermaye ve eğitimsel çıktılar arasındaki ilişkilerin doğrudan etki modelinin esas alınarak incelendiği görülmektedir (Arastaman ve Özdemir, 2019). Oysa önceki araştırmalar eğitimsel çıktılar bağlamında ele alınarak incelenen kültürel sermayenin akademik başarının yanı sıra akademik isteklilik, okullarda kültürel sermayenin üretilmesi ve geliştirilmesinde etkin rol oynayabilmesi, sağlıklı bir okul ikliminin oluşturulması ve devam ettirilmesinde okul yöneticilerinin sosyal adalet lideri olmasının önemli olduğu düşünöldüğünde, araştırmanın sonuçlarının literatüre anlamlı bir katkıda bulunması beklenmektedir.

Kültürel sermaye, sadece aileden ve çevreden edinilen birikimlerle sınırlı olmayıp kişinin eğitim yoluyla elde ettiği yetenekleri ve başarıları da kapsar. Buradan yola çıkarak öğrenciler açısından bütün öğrencilerin eşit haklara sahip olduğu, eşit muamele gördüğü, okul olanaklarından adil fayda sağlayabildiği, belirli konularda aktif katılıma ve söz hakkına sahip olduğu bir okul iklimi içerisinde akademik istekliliklerinin artabileceği düşüncesi hâkimdir. Bu araştırma ile eğitim kurumlarının eşitsizlikleri değiştirme yönünde etki göstermekten çok, aslında var olan eşitsizlikleri pekiştirdiği ve mevcut toplumsal yapının yeniden üretiminde bir

araç olarak işlev gördüğü gerçeğini değiştirmenin mümkün olup olmadığı konusunda bizlere yeni fikirler sunabilir. Bu çalışmanın çıkış noktası, akademik isteklilik, okul iklimi, sosyal adalet liderliği ve kültürel sermaye arasındaki iç içe geçmiş ilişkileri bir arada ele alıp çözümleyen çalışmalara alan yazın taramalarında rastlanamamış olmasıdır. Araştırmanın amacı, akademik isteklilik, okul iklimi, sosyal adalet liderliği ve kültürel sermaye arasındaki ilişkilerin Türkiye evrenindeki ortaöğretim kurumlarında nasıl bir görünüm gösterdiğini tespit etmektir. 2018 yılında ilk kez uygulanan Yükseköğretim Kurumları Sınavı'nda (YKS) yer alan testlerin herhangi birinden Türkiye genelinde %50 başarı dahi yakalanamamıştır. İki aşamalı YKS'de bir lisans programı tercih edebilmek için katılımın gerekli olduğu ikinci aşama olan Alan Yeterlik Testi'ne (AYT) katılan öğrencilerin ortalama puanları matematikte 40 soruda 3,923; fizikte 14 soruda 0,467; kimyada 13 soruda 1,109; biyolojide 13 soruda 1,669'dur. Özellikle fen bilimleri alanında elde edilen bu sonuçlar bugüne kadar gerçekleştirilen yükseköğretime geçiş sınavlarında elde edilen en düşük ortalamalar olmuştur. Uygulanan sınav odaklı yaklaşım öğrencilerin ortaöğretimi yalnızca bir geçiş yolu olarak nitelendirmelerine sebep olmaktadır. Dolayısı ile öğrenci başarısını yalnızca sınava indirgemeyecek, öğrencinin bireysel ilgi, ihtiyaç ve yeteneklerini de ele alarak değerlendirmeye farklı boyutlar ekleyecek bütünsel bir sistem tasarımına ihtiyaç devam etmektedir. Ancak bu sorunun çözümü yükseköğretime geçiş kapsamında YÖK tarafından alınabilecek tedbirlerin ötesinde, ortaöğretimde öğrencilerin öğrenmesine ve gelişimine odaklı öğretim uygulamaları ve ölçme değerlendirme süreci ile mümkün olabilir. Türkiye yerelinde ortaöğretim öğrencilerinin görece düşük akademik başarı göstermeleri ile bazı öğrencilerin okula ve eğitime yönelik olumsuz tutuma sahip olmaları (TEDMEM, 2018) araştırmanın gerekçesini oluşturmuştur. Mevcut çalışma, bu ve benzeri nitelikteki olumsuz öğrenci çıktılarının Türkiye yerelindeki olası nedenlerini, akademik isteklilik, okul iklimi, sosyal adalet liderliği ve kültürel sermaye değişkenleri özelinde keşfetme iddiası taşımaktadır. Mevcut araştırmanın, öğrenci-merkezli yaşanan bu sorunların olası nedenlerini keşfetme ve sorgulama iddiası taşıyan uluslararası ve yurtiçi alanyazına görece katkı sunması umulmaktadır. Araştırma sonuçlarının, öğrencilerin akademik istekliliğini artırma yönünde gayret gösteren, başta MEB olmak üzere tüm politika yapıcılara ve paydaşlara bu süreçte ampirik destek sunması da beklenmektedir.

Problem Cümlesi

“Ortaöğretim okullarında öğrenim görmekte olan öğrenci görüşlerine göre akademik istekliliği yordayan okul ve öğrenci düzeyindeki değişkenler nelerdir?”

Alt Problemler

- 1- Öğrencilerin akademik isteklilikleri ne düzeydedir?
- 2- Öğrencilerin okul iklimine yönelik görüşleri nedir?
- 3- Öğrencilerin okul müdürünün liderliğine yönelik görüşleri nasıldır?
- 4- Öğrencilerin kültürel sermayeye ilişkin görüşleri nasıldır?
- 5- Akademik isteklilik üzerinde okul iklimi, liderlik ve kültürel sermaye anlamlı bir yordayıcı mıdır?

Araştırmanın Amacı ve Önemi

Araştırmanın amacı, akademik isteklilik, okul iklimi, sosyal adalet liderliği ve kültürel sermaye arasındaki ilişkilerin Türkiye evrenindeki ortaöğretim kurumlarında nasıl bir görünüm gösterdiğini tespit etmektir. Mevcut çalışma, olumsuz öğrenci çıktılarının Türkiye yerelindeki olası nedenlerini, akademik isteklilik, okul iklimi, sosyal adalet liderliği ve kültürel sermaye değişkenleri özelinde keşfetme iddiası taşımaktadır. Mevcut araştırmanın, öğrenci-merkezli yaşanan bu sorunların olası nedenlerini keşfetme ve sorgulama iddiası taşıyan uluslararası ve yurtiçi alanyazına görece katkı sunması umulmaktadır. Araştırma sonuçlarının, öğrencilerin akademik istekliliğini artırma yönünde gayret gösteren, başta MEB olmak üzere tüm politika yapıcılara ve paydaşlara bu süreçte ampirik destek sunması da beklenmektedir.

Varsayımlar

Bu çalışmada aşağıdaki varsayımlar kabul edilmiştir.

- Araştırmaya katılan öğretmenler, “Akademik İsteklilik Ölçeği”, “Okul İklimi Ölçeği”, “Sosyal Adalet Liderliği Ölçeği” ve “Kültürel Sermaye Ölçeği”nde yer alan soruları tarafsız ve samimi bir şekilde yanıtlamışlardır.
- Veri toplama araçları, araştırma amacıyla elde edilecek bilgiler için yeterlidir.
- Seçilen örneklem evreni temsil etmektedir.

Tanımlar

Akademik isteklilik: Öğrencilerin yükselme isteği, okuldan ilham almada açıklık, yüksek başarı güdüsü, okuldan keyif alma ve okulda öğrendiklerinin ileriki yaşantısında faydalı olacağını bilerek azimli davranma eğilimleridir.

Sosyal Adalet Lideri: Irkları, sınıfları, cinsiyetleri, engellilikleri ve cinsel tercihleri nedeniyle tarih boyunca ötekileştirilmiş ve halen de ötekileştirilen grupların yanında yer alan ve bunu liderlik eylemlerinin ve vizyonlarının merkezine koyan kişilerdir.

Okul İklimi: Okuldaki insanların kolektif algılarına dayalı olarak gelişen, örgütteki tüm insanları etkileyen, onların davranışlarından etkilenen ve görece sürekliliği olan kavramdır.

Kültürel Sermaye: Bir kişinin kültürel yetkinliğini ve sosyal durumunu göstermek için kullanabileceği bilgi, davranış ve becerilerin birikimidir.

Yöntem

Desen

Bu araştırmada nicel araştırma yöntemlerinden genel tarama modellerinden ilişkisel tarama modeli kullanılmaktadır. Tarama modeli, geçmişte ya da günümüzdeki bir durumu var olduğu şekliyle betimleyen, öğrenmenin gerçekleşmesi ve bireyde istenen davranışların gelişmesi için uygulanan süreçlerin tümüdür. Genel tarama modelinde, çok sayıda elemandan oluşan bir evrende, evren hakkında genel bir yargıya varmak için evrenin tümü ya da ondan alınacak bir grup örnek ya da örneklem üzerinde tarama yapılmaktadır. İlişkisel tarama modeli, iki ve daha çok sayıdaki değişken arasında birlikte değişimin varlığını belirlemeyi amaçlayan tarama yaklaşımına denir. İlişkisel tarama modelinde, değişkenlerin birlikte değişip değişmediği; değişme varsa bunun nasıl olduğu saptanmaya çalışılır (Karasar, 2011).

Evren ve Örneklem

Araştırmanın evrenini 2020-2021 öğretim yılında Türkiye genelindeki Kamu Anadolu Lisesindeki öğrenciler oluşturmaktadır. Bu büyüklükteki evrene ulaşmanın pratikte mümkün olmaması nedeniyle araştırma, örneklem üzerinde gerçekleştirilecektir. Bu amaçla İstatistik Bölge Birimleri Sınıflandırması (İBBS) esas alınacaktır. İBBS'ye göre Türkiye, ekonomik, sosyal ve coğrafi benzerlikler temelinde 12 bölgeye ayrılmış olup, bu bölgeler, Düzey-1 olarak isimlendirilmiştir (Türkiye İstatistik Kurumu [TÜİK], 2018). Bu bağlamda araştırma evreni, İBBS Düzey-1 esas alınarak 12 tabakaya ayrılmıştır. Her tabakadan kaç öğrencinin örnekleme alınacağına ise her bir bölgedeki toplam öğrenci sayısının Türkiye evrenindeki oranı baz alınarak hesaplanmıştır. Her bir tabakadan hangi il ve bu illerden hangi okulların örnekleme yer alacağına ise basit tesadüfi örnekleme yöntemiyle karar verilmiştir. Bu amaçla her bir bölgede yer alan okul listeleri hazırlanarak, basit tesadüfi örnekleme yoluyla, araştırma

kapsamına dahil edilecek okullar kura çekilmek suretiyle belirlenmiştir. (İstanbul, Edirne, İzmir, Eskişehir, Ankara, Hatay, Sivas, Tokat, Trabzon, Erzurum, Malatya, Gaziantep).

Veri Toplama Araçları

Çalışmada, kişisel bilgiler, Akademik İsteklilik Ölçeği, Okul İklimi Ölçeği, Sosyal Adalet Liderliği Ölçeği, Kültürel Sermaye Ölçeği olmak üzere dört bölümden oluşan veri toplama aracı kullanılmıştır. Veri toplama araçlarının psikometrik özellikleri aşağıda belirtilmiştir.

Akademik isteklilik ölçeği:

Akademik İsteklilik Ölçeği (AİÖ), Plucker (1996) tarafından geliştirilmiştir. Arastaman ve Özdemir(2019) tarafından Türkçeye uyarlanmıştır. AİÖ, beş alt boyut ve 21 maddeden oluşmaktadır. AİÖ, hiç katılmıyorum ile tamamen katılıyorum arasında değer alan 5 dereceli Likert tipi bir ölçektir. Bu kapsamda öncelikle AİÖ’de yer alan ifadeler bir İngiliz dili uzmanı tarafından Türkçeleştirilmiştir. Ardından Türkçe-form, bir başka İngiliz dili uzmanı tarafından orijinal dile geri çevirisi yapılmıştır. Bu aşamada bir başka İngiliz dili uzmanı tarafından AİÖ’nün orijinal-form ve tercüme-formunda yer alan ifadeler dilsel/anlamsal yönden değerlendirilmiştir. Bu değerlendirme sonucunda AİÖ’nün Türkçe formunun İngilizce formu ile anlam ve dil yönünden eş-değer olduğuna karar verilmiştir. Türkçe-Form ayrıca, bir Türk dili uzmanının görüşüne sunulmuştur. Böylece AİÖ uygulamaya hazır hale getirilmiştir. AİÖ’nün Türkçe formunun geçerlik ve güvenilirlik çalışmaları 788 katılımcıya ait veri dosyası üzerinde yapılmıştır. Ölçeğin tümü ve boyutlar bazında elde edilen Cronbach alfa değerleri şu şekildedir; [yükselme isteği = .61; okula yönelik ilham = .72; başarı güdüsü = .59; okuldan ve yaşamdan keyif alma = .74; okulun önemi = .85; AİÖtüm ölçek = .83]. AİÖ’nün yapı geçerliğini test etmek amacıyla beş faktörlü ölçek yapısı doğrulayıcı faktör analizi (DFA) ile incelenmiş olup, uyum değerleri şu şekilde hesaplanmıştır; [$\chi^2 = .638.85$, $sd = 179$, $\chi^2/df = 3.56$, RMSEA = .05, GFI = .97, IFI = .93, CFI = .93, AGFI = .96]. Elde edilen bu değerler 5 faktörlü AİÖ’nün Türk kültüründe de geçerli olduğunu göstermektedir.

Sosyal adalet liderliği ölçeği:

“Sosyal Adalet Liderliği Ölçeği-SALÖ”, Özdemir ve Kütküt (2015) tarafından geliştirilmiştir. Bu kapsamda öncelikle sosyal adalet liderliğini konu edinen alanyazın taranmış ve incelenmiştir. Yapılan incelemeler sonucunda okullarda sosyal adalet liderliğinin (i) eleştirel bilinç, (ii) destek ve (iii) katılım olmak üzere üç temel özelliğinin olduğu sonucuna ulaşılmıştır

(Brooks ve Miles, 2006; DeMatthews ve Mawhinney, 2014; Freire, 2004; Furman, 2012; Furman ve Gruenewald, 2004; Gewirtz, 1998; McKenzie ve diğ., 2008; Martin ve Miller, 2015). Ardından kuramsal temele dayalı olarak araştırmacılar tarafından sosyal adalet liderliğinin göstergesi olabileceği varsayılan 71 maddelik bir madde havuzu hazırlanmıştır. Taslak form, kapsam geçerliği, dil ve ifade yönünden değerlendirilmek üzere eğitim yönetimi, lme ve değerlendirme, rehberlik ve psikolojik danışmanlık ve sosyal hizmet alanlarından toplam 10 uzmanın görüşüne sunulmuştur. Uzmanlardan gelen öneriler sonrasında taslak formdaki madde sayısı 33 olarak belirlenmiştir. Taslak formda yer alan ifadelerin anlaşılabilirliğini belirleyebilmek amacıyla 20 kişilik bir ğrenci grubunun görüşü alınmıştır. Böylece 33 maddelik taslak form, üzerinde son düzeltmeler de tamamlanarak uygulamaya hazır hale getirilmiştir. SAL, beş dereceli Likert formatında hazırlanmıştır. Dereceleme “1- Kesinlikle Katılmıyorum”, “2-Az Katılıyorum”, “3-Orta Derecede Katılıyorum”, “4-ok Katılıyorum”, “5- Kesinlikle Katılıyorum” biçiminde yapılmakta ve puanlanmaktadır.

Okul iklimi leği:

Okul İklimi leği (Oİ), alık ve Kurt (2010) tarafından geliştirilmiştir. Okul İklimi leği geliştirme sürecinde öncelikle örgüt iklimi ile ilgili yapılan literatür incelenmesine dayalı olarak maddeler geliştirilmiş ve 30 maddelik bir madde havuzu oluşturulmuştur. Literatür taranarak okul ikliminde önemli temel faktörler olarak ortaya çıkarılan destekleyici ğretmen davranışları, olumlu öğrenme ortamı, okuldaki kural ve beklentilerin açıklığı, başarı odaklılık, akran ilişkileri, güvenli öğrenme ortamı boyutları temel alınarak bu boyutlara ilişkin maddeler geliştirilmiştir. Oluşturulan okul iklimi madde havuzundaki 30 maddeye ilişkin olarak uzman görüşlerine başvurulmuştur. Uzman görüşleri doğrultusunda 6 madde ölçekten çıkarılmış ve gerekli diğer düzeltmeler yapıldıktan sonra 24 maddelik bir Okul İklimi leği oluşturulmuştur. Daha sonra bu maddelere ilişkin Türk dili uzmanlarının görüşleri de alınarak ölçeğe son sekli verilmiştir. Böylelikle ölçeğin n uygulama aşamasına geçilmiş ve ilköğretim altı, yedi ve sekizinci sınıf öğrencilerinden oluşan 482 kişilik bir gruba n uygulaması yapılmıştır. n uygulamadan elde edilen verilerle ölçeğin faktör yapısının belirlenmesi amacıyla açımlayıcı faktör analizi yapılmıştır. Açımlayıcı faktör analizi sonucunda ölçeğin üç faktrdan oluştuğu grlmştir. Bu faktörlere; (1) destekleyici ğretmen davranışları, (2) başarı odaklılık ve (3) güvenli öğrenme ortamı ve olumlu akran etkileşimi adı verilmiştir. Üç faktörlü yapıda maddelerin faktör yük değerlerinin 0.45 ile 0.85 arasında değiştiği grlmştir. Üç alt boyuttan oluşan Oİ’nn açıkladığı toplam varyans 44.78’dir. Oİ’nn 22 maddeden oluşan üç faktörlü yapısının geçerliği için DFA uygulanmıştır. DFA sonucunda elde edilen

uyum indeksleri şöyledir: ($\chi^2 = 703.51$, $sd=203$, $p<.001$, $(\chi^2 /sd) =3.47$, $GFI=.88$, $RMSEA=.072$, $CFI=.94$ ve $AGFI= .85$). Tüm modele ilişkin değerlerinin iyi uyum değerleri ortaya çıkardığı ve bu değerlerin kabul edilebilir olduğu görülmektedir. Bu çalışmada, OİÖ'nün belirlenen üç faktörlü yapısının geçerliğini sınamak için uygulanan DFA ile hesaplanan χ^2 /sd oranı 4.02'dir. Bu değer, modelin kabul edilebilir bir uyum iyiliğine sahip olduğunu, diğer bir ifadeyle modelin gerçek verilerle uyumlu olduğunu göstermektedir. DFA'ya ilave olarak, OİÖ'den elde edilen puanların ne derece güvenilir olduğunu değerlendirmek için madde analizine dayalı olarak hesaplanan Cronbach Alfa iç tutarlılık katsayısı .81 olduğu görülmüştür. Böylece OİÖ geliştirme aşamaları tamamlanmış ve ölçeğin kullanıma uygun olduğu görülmüştür.

Kültürel sermaye ölçeği:

Kültürel Sermaye Ölçeği (KSÖ), Avcı ve Yaşar (2014) tarafından geliştirilmiştir. KSÖ, dört alt boyut ve 30 madde içermektedir. KSÖ, hiç katılmıyorum ile tamamen katılıyorum arasında değer alan 5 dereceli Likert tipi bir ölçektir. Ölçekten alınabilecek en düşük puan 30 en yüksek puan ise 150'dir. KSÖ, şu alt boyutlardan oluşmaktadır; (i) entelektüel birikim (13 madde; alfa = .92), (ii) katılım (7 madde; alfa = .87), (iii) kültürel bilinç (5 madde; alfa = .78) ve (iv) kültürel potansiyel (5 madde; alfa = .85) (Avcı ve Yaşar, 2014). Ölçekte yer alan örnek ifadeler arasında “edebiyatla ilgilenirim” ile “her ay düzenli kitap okurum” yer almaktadır. KSÖ'nün geçerliği ve güvenilirliği mevcut araştırmanın 788 katılımcıdan toplanmış olan veri seti üzerinde tekrar değerlendirilmiştir. Ölçeğin güvenilirliği için boyutlar bazında Cronbach alfa katsayı değerleri hesaplanmıştır. Hesaplanan alfa değerleri şu şekildedir; [entelektüel birikim = .89; katılım .81; kültürel bilinç = .75; kültürel potansiyel = .81; KSÖtüm ölçek = .92]. Bu sonuçlar KSÖ'nün mevcut araştırma için güvenilir olduğu şeklinde yorumlanmıştır. KSÖ'nün dört faktörlü yapısının geçerliği için DFA yapılmıştır. Sonuçlar şu şekildedir; [$\chi^2= 1485,09$, $sd = 371$, $\chi^2/df = 4.00$, $RMSEA = .06$, $GFI = .95$, $IFI = .87$, $CFI = .87$, $AGFI = .95$]. Hesaplanan uyum iyiliği değerleri KSÖ'nün dört faktörlü yapısının bu araştırma için de geçerli olduğuna ilişkin kanıt sunmuştur (Cole, 1987; Kline, 2005).

Veri Analizi

Betimsel istatistikler ile çok-düzeyle yapısal eşitlik modellemesi ile analiz edilecektir. Veri analizinde Mplus programı kullanılacaktır.

Çalışma Planı

Kaynakça

Açıkalin, A. (1998). Toplumsal, Kurumsal ve Teknik Yönleriyle Okul Yöneticiliği, Ankara: PEGEM Yay.

Aksoy, A., Enlil, Z. (2010). Kültür Ekonomisi Envanteri, İstanbul 2010

Arastaman, G. & Özdemir, M. (2019). Lise öğrencilerinin görüşlerine göre akademik

Zaman	Aralık 2020	Ocak 2021	Şubat –Mart 2021	Nisan-Mayıs 2021	Haziran 2021
Planlanan eylem	<ul style="list-style-type: none">Ölçek izinlerinin alınması	<ul style="list-style-type: none">Araştırma önerisinin tamamlanmasıEtik onay ve araştırma izni alınması için başvurma	<ul style="list-style-type: none">Etik onayın ve araştırma izinlerinin alınmasıAlan yazın taraması	<ul style="list-style-type: none">Ölçeklerin uygulanması ve veri toplanmasıVerilerin analizinin yapılması	<ul style="list-style-type: none">Bulgular sonuç, tartışma ve önerinin yazılması

isteklilik, akademik benlik yeterliği ve kültürel sermaye arasındaki ilişki. *Eğitim ve Bilim*, 1-15.

Argon, T. ve M. Mercan. (2009). İlköğretim okul yöneticilerinin öğretim liderliği rollerini gerçekleştirebilme düzeyleri. *The First International Congress Of Educational Research*, Onsekiz Mart Üniversitesi, Çanakkale.

Aydın, M. (2007). Çağdaş Eğitim Denetimi. Ankara: Hatiboğlu Yayınları.

Bentley, J. (2003). İnsanları motive etme (Çev. O. Yıldırım). İstanbul: Hayat Yayınevi.

Blum, R. (2005). School connectedness: Improving the lives of students. Baltimore, Maryland: Johns Hopkins Bloomberg School of Public Health.

Brandsma, J. (2002). Education, equality and social exclusion. Final synthesis report. Brussels. Erişim adresi: [ftp://ftp.cordis.lu/pub/improving/docs/ser_clusters_education_social_exclusion_synthesis .pdf](ftp://ftp.cordis.lu/pub/improving/docs/ser_clusters_education_social_exclusion_synthesis.pdf)

- Bourdieu, P. (1986). "The Forms of Capital." in Handbook of Theory and Research for the Sociology Education, ed: John G. Richardson. New York: Greenwood Press.
- Bozdoğan, K. & Sağnak, M. (2011). İlköğretim okulu müdürlerinin liderlik davranışları ile öğrenme iklimi arasındaki ilişki. AİBÜ, *Eğitim Fakültesi Dergisi*, 11 (1), 2011, 137-145.
- Çelik, V. (1999) Eğitimsel Liderlik. Ankara: Pegem Yayıncılık.
- Drubay, A. (1986). Educational Aims, Content and Methods in Secondary Education, The Teaching of Contemporary World Issues, (Ed: R.T. Harris ve C. Hahn), Paris: UNESCO.
- Ellis, T. I. (1988). School Climate. *Research Roundup*, 4(2), 1-6.
- Feizy, F., Zeinali, A. (2020). The role of love of learning and academic aspiration on academic civic behaviors by the mediation of academic flourishing of students in gifted schools. Erişim Adresi: WHE Al-Faridawia - life, 2020 - ijicc.net
- Göker, E. (2007). Ekonomik indirgemeci mi dediniz?. G. Çeğin, E. Göker, A. Arlı ve Ü. Tatlıcan (Ed.), Ocak ve Zanaat: Pierre Bourdieu Derlemesi içinde (s. 272-302). İstanbul: İletişim Yayınları
- Gul, I., Bhat, M. A. (2020). Impact of Self Concept, Social Competence and Level of Aspiration on Academic Achievement of Adolescents: *A Review International Journal of Science and Research, (IJSR)*, 9(1), 1025-1029
- Haller, E. J. ve Virkler, S. J. (1993). Another look at rural/nonrural differences in student's educational aspirations. *Journal of Research in Rural Education*, 170-178.
- Hoy, W. K., & Miskel, C. G. (1987). Educational Administration: Theory, research, and practice (4th ed.). New York: McGraw-Hill.
- Hoy, W. K., & Tarter, C. J. (1997). The Road To Open And Healthy Schools: A Handbook For Change, Elementary And Middle School Edition. Thousand Oaks, CA: Corwin Press.
- Katzman, L. (2007). High-stakes testing. In A. Bursztyrn (Ed.), The Praeger handbook of special education (pp. 127-129). Westport, CN: Praeger.

- Kavak, Y. Özdemir, N. (2019). Akademik başarı kıskacındaki okul yöneticileri. Ankara: Pegem Akademi.
- Kondakçı, Y. , Kurtay, M. Z. , Oldaç, Y. İ. , Şenay, H. H. (2016). Türkiye’de okul müdürlerinin sosyal adalet rolleri. Eğitim Yönetimi Araştırmaları. (Ed. K. Beycioğlu, N. Özer, D. Koşar, İ. Şahin). Ankara: Pegem Akademi,
- Leung, C.H. Y., Chen, S. X., Lam, B. C.P. (2010). Where there’s a will, there’s a way: the mediating effect of academic aspiration between beliefs and academic outcomes. *Journal of Psychology in Chinese Societies*, 11(1), 53–72.
- Marshall, C., & Oliva, M. (2006). Leadership For Social Justice: Making revolutions in education. Boston: Pearson Education.
- Moore, K. S. (2014). The relationship between educational achievement and educational”aspirations for Latino middle and high school students (Yayımlanmamış doktora tezi). Department of Educational Leadership, California State University, Long Beach.
- Özdemir, S., Sezgin, F., Şirin, H., Karip, E. ve Erkan, S. (2010). İlköğretim okulu öğrencilerinin okul iklimine ilişkin algılarını yordayan değişkenlerin incelenmesi. *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 38(1), 213-224.
- Pintrich, P. R., Smith, D. A. F., Garcia, T. & McKeachie W. J. (1991). A manual for the use of the motivated strategies for learning questionnaire (MSLQ). Michigan: School of Educational Building. The University of Michigan.
- Plucker, J. A. (1996). Construct validity evidence for the student aspiration survey. *Journal of Research in Rural Education*, 12(3), 161-170.
- Samy, M., & Cook, K. (2009). Perceived school effectiveness: Case study of a Liverpool college. *International Journal of Educational Management*, 23(2), 185-98.
- Shankar, J., Ip, E. & Khalema, N. E. (2017). Addressing academic aspirations, challenges, and barriers of indigenous and immigrant students in a postsecondary education setting. *Journal of Ethnic & Cultural Diversity in Social Work*, DOI:10.1080/15313204.2017.1409675.

Şişman, M. (2012). Eğitimde Mükemmellik Arayışı: etkili okullar (3.Baskı). Ankara: Pegem Yayıncılık.

TDK, 2021. tdk.gov.tr adresinden erişilmiştir.

Tubbs, J. E., ve Garner M. (2008). The impact of school climate on school outcomes. *Journal Of College Teaching And Learning*. 5(9), 17-26.

Tutaş, S., (2011). Üniversite öğrencilerinin başarı hedef yönelimlerinin çeşitli değişkenler açısından incelenmesi. (*Yayımlanmamış yüksek lisans tezi*). Gazi Üniversitesi, Ankara.

Uyulgan, M. A. & Akkuzu, N. (2013). Öğretmen adaylarının akademik içsel motivasyonlarına bir bakış. *Kuram ve Uygulamada Eğitim Bilimleri*, 14(1), 7-32.

Ünal, A. Z. (2004). Sosyal Tabakalaşma Bağlamında Pierre Bourdieu'nün Kültürel Sermaye Kavramı. (*Doktora tezi*). Gazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü. Ankara

Whitley, A. M., Huebner, E. S., Hills, K. J., & Valois, R. F. (2012). Can students be too happy in school? The optimal level of school satisfaction. *Applied Research in Quality of Life*, 7(4), 337–350.

2023 Eğitim Vizyonu. Erişim Adresi: meb.gov.tr.

Araştırmada Kullanılacak Ölçekler

Değerli Öğrenciler,

Bu çalışmada, öğrenci görüşlerine göre akademik istekliliğin okul ve öğrenci düzeyi değişkenlerle ilişkisinin incelenmesi amaçlanmaktadır. Anket maddelerine verdiğiniz cevaplar yalnızca bilimsel amaçlarla kullanılacak, kişi ve okul adı belirtilmeksizin değerlendirilecektir. Bu ölçek beş bölümden oluşmaktadır. Birinci bölüm kişisel bilgi formu olarak tasarlanmıştır. İkinci bölüm akademik istekliliğe yönelik 21 madde, üçüncü bölüm sosyal adalet liderliğine ilişkin 24 madde, dördüncü bölüm okul iklimine ilişkin 22 madde ve beşinci bölüm kültürel sermayeye ilişkin 30 maddeden oluşmaktadır. Lütfen her bir ifade için size en uygun seçeneği işaretleyiniz.

Katkılarınız için teşekkür eder, çalışmalarınızda başarılar dileriz.

BÖLÜM I. KİŞİSEL BİLGİLER

Cinsiyetiniz:	☐ Kız	☐ Erkek	
Ailenizin aylık geliri:	☐ 1500TL'den az	☐ 1500 TL – 2499 TL	☐ 2500 TL – 3499 TL
	☐ 3500 TL – 4999 TL	☐ 5000 TL ve üzeri	

BÖLÜM II. AKADEMİK İSTEKLİLİK ÖLÇEĞİ

Görüşünüzü; 1-Hiç Katılmıyorum, 2-Çok Az Katılıyorum, 3-Biraz Katılıyorum, 4-Çoğunlukla Katılıyorum, 5-Tamamen Katılıyorum seçeneklerinden birini çarpı (X) ile işaretleyerek belirtiniz.	Katılma derecesi				
	Hiç	Çok Az	Biraz	Çoğunlukla	Tamamen
1. Geleceğim hakkında çok az düşünürüm	①	②	③	④	⑤
2. Başarılı bir kariyer için sabırsızlanıyorum	①	②	③	④	⑤
3. Yüksek akademik hedef ve beklentilerim var	①	②	③	④	⑤
4. Gelecekte çok fazla beklentim yok.	①	②	③	④	⑤
5. Asla kendi başıma plan yapmam ya da hedef koymam	①	②	③	④	⑤
6. Okulda yaptığım şeylerin çoğunu keyifli buluyorum.	①	②	③	④	⑤
7. Okuldayken zaman çabucak geçiyor	①	②	③	④	⑤
8. Katıldığım her ders heyecan vericidir	①	②	③	④	⑤
9. Yaptığım işte çok iyi olmayı severim	①	②	③	④	⑤
10. Aklıma koyduğum hemen her şeyi yapabilirim.	①	②	③	④	⑤
11. Çok disiplinli olabilir ve kendimi zorlayabilirim	①	②	③	④	⑤
12. Çok fazla şeyle ilgili değilim	①	②	③	④	⑤
13. Genel olarak iyi bir ruh halindeyim	①	②	③	④	⑤
14. Ne yaparsam yapayım başarılı olamıyorum	①	②	③	④	⑤
15. Okul bende çok fazla strese neden oluyor	①	②	③	④	⑤
16. Derste iken odaklanmakta zorlanıyorum	①	②	③	④	⑤
17. Okulda genellikle kendimi yorgun ve sıkılmış hissediyorum	①	②	③	④	⑤
18. Bir şeyler yapmaya motive olmakta zorlanıyorum	①	②	③	④	⑤
19. Okulda öğrendiklerim geleceğime fayda sağlayacak	①	②	③	④	⑤
20. Okulda öğrendiğim şeylerin çoğu benim geleceğim için önemlidir	①	②	③	④	⑤
21. Okulun benim yaşamımda önemli bir yeri vardır	①	②	③	④	⑤

BÖLÜM III. LİDERLİK ÖLÇEĞİ

Görüşünüzü; 1-Hiç Katılmıyorum, 2-Çok Az Katılıyorum, 3-Biraz Katılıyorum, 4-Çoğunlukla Katılıyorum, 5-Tamamen Katılıyorum seçeneklerinden birini çarpı (X) ile işaretleyerek belirtiniz.	Katılma derecesi				
	Hiç	Çok Az	Biraz	Çoğunlukla	Tamamen
Okul müdürü;					
1. Başarısızlığımızı önleyecek tedbirler alır	①	②	③	④	⑤
2. Düşük gelirli arkadaşlarımıza yardım eder	①	②	③	④	⑤
3. Düşük gelirli arkadaşlarımızı korur	①	②	③	④	⑤
4. Gelişimimize katkı sağlayacak kurslara katılmamız için bizi teşvik eder	①	②	③	④	⑤
5. Engelli arkadaşlarımız için konforlu bir okul ortamı oluşturur	①	②	③	④	⑤
6. Hepimizin isteklerini yerine getirmek için okulda eşit fırsatlar sağlar	①	②	③	④	⑤
7. İhtiyacı olan insanlara yardım etmemiz için bizi teşvik eder	①	②	③	④	⑤
8. Okulumuzun güvenliği için gerekli tedbirleri alır	①	②	③	④	⑤
9. Okul sporlarında çeşitliliğe önem verir	①	②	③	④	⑤
10. İhtiyacı olan insanları ziyaret etmemiz için bizi teşvik eder	①	②	③	④	⑤
11. Teknolojiyi eğitimimizde aktif olarak kullanabileceğimiz ortamlar oluşturur	①	②	③	④	⑤
12. Başarısı düşük arkadaşlarımızın başarılarını artırmak için çaba gösterir	①	②	③	④	⑤
13. Farklı görüşlere açıktır	①	②	③	④	⑤
14. Eleştiriye açıktır	①	②	③	④	⑤
15. Açık fikirli olmamızı teşvik eder	①	②	③	④	⑤
16. Farklı kültürlere saygılı olmamızı teşvik eder	①	②	③	④	⑤
17. Toplumun genelinden farklı olan insanlara hoşgörü göstermemizi teşvik eder	①	②	③	④	⑤
18. İnanç ve görüşlerimizden dolayı baskı yapmaz	①	②	③	④	⑤
19. Yeni fikirleri tartışmaktan hoşlanır	①	②	③	④	⑤
20. Düşüncelerimizi açıkça ifade etmemize imkan sağlar	①	②	③	④	⑤
21. Farklılıklara eşit mesafede durur	①	②	③	④	⑤
22. Okul kıyafetini belirlerken görüşümüzü alır	①	②	③	④	⑤
23. Seçmeli derslerin belirlenmesinde görüşümüzü alır	①	②	③	④	⑤
24. Okul kurallarını belirlerken görüşümüzü alır	①	②	③	④	⑤

BÖLÜM IV. OKUL İKLİMİ ÖLÇEĞİ

Görüşünüzü; 1-Hiçbir zaman 2- Nadiren 3- Ara sıra 4- Çoğunlukla 5- Her zaman seçeneklerinden birini çarpı (X) ile işaretleyerek belirtiniz.	Katılma derecesi				
	Hiçbir	Nadiren	Ara sıra	Çoğunlukla	Her zaman
Bu okulda;					
1. Öğretmenlerimiz bizi yeni fikirler üretmeye ve bunları uygulamaya teşvik eder.	①	②	③	④	⑤
2. Öğretmenlerimiz sınıf ortamını eğlenceli hale getirirler.	①	②	③	④	⑤
3. Öğretmenler bize neleri öğrenmek istediğimizi sorarlar.	①	②	③	④	⑤
4. Öğretmenler bir kural koyduklarında, nedenini açıklarlar.	①	②	③	④	⑤
5. Öğretmenim benimle kişisel olarak ilgilenir.	①	②	③	④	⑤
6. Okulda yapılacak işler konusunda okul müdürü veya öğretmenlerimiz bize isteklerimizi sorarlar.	①	②	③	④	⑤
7. Öğretmenlerimiz bize yardım etmek için gereken her şeyi yaparlar.	①	②	③	④	⑤
8. Yardımına ihtiyaç duyduğum zamanlarda öğretmenimin veya okul yöneticilerinin bana yardımcı olacağını bilirim.	①	②	③	④	⑤
9. Sınıfta yaptığımız çalışmalar için tüm enerjimizi harcarız.	①	②	③	④	⑤
10. Öğretmenlerimiz bizden başarılı olmamızı bekler.	①	②	③	④	⑤
11. Öğretmenler öğrencileri daha başarılı olabileceklerine inandırır.	①	②	③	④	⑤
12. Okul ve sınıf ortamı beni daha çok çalışmaya yönlendirir.	①	②	③	④	⑤
13. Okulda veya sınıfta öğrenmeme engel olacak kadar beni tedirgin eden bir ortam var.	①	②	③	④	⑤
14. Okuldaki veya sınıftaki sorunlar dikkatimi dağıtarak derslerime odaklanmamı engelliyor.	①	②	③	④	⑤
15. Sınıf arkadaşlarımla aynı sınıfta olmaktan mutluluk duyuyorum.	①	②	③	④	⑤
16. En küçük anlaşmazlıkta öğrenciler birbirlerine bağırır.	①	②	③	④	⑤
17. Öğrenciler sınıfta birlikte yapılan işlerde veya etkinliklerde çalışırken sıkılmazlar.	①	②	③	④	⑤
18. Öğrenciler birbirlerinin görünüşleri veya konuşmalarıyla alay ederler.	①	②	③	④	⑤
19. Öğrenciler sınırlendiklerinde birbirlerine fiziksel (saç çekme, tekme atma, kulak çekme vb) olarak zarar verirler.	①	②	③	④	⑤
20. Arkadaşlarımla birlikte okulla ilgili çalışmalarını yaparken eğleniriz.	①	②	③	④	⑤
21. Okulda bazı öğrenciler ait para veya eşyaların diğer öğrenciler tarafından zorla alınmak istendiği olur.	①	②	③	④	⑤
22. Oyun oynarken veya derslerle ilgili proje çalışmalarını yaparken bazı öğrenciler gruplardan dışlanır.	①	②	③	④	⑤

BÖLÜM V. KÜLTÜREL SERMAYE ÖLÇEĞİ

Görüşünüzü; 1-Hiç Katılmıyorum, 2-Az Katılıyorum, 3-Katılıyorum, 4-Çok Katılıyorum, 5-Tam Katılıyorum seçeneklerinden birini çarpı (X) ile işaretleyerek belirtiniz.	Katılma derecesi				
	Hiç	Az	Orta	Çok	Tam
Bu okulda;					
1. Çeşitli bilim dallarında bilgi sahibiyim	①	②	③	④	⑤
2. Kültürel konularla ilgili objektif araştırmalar yaparım	①	②	③	④	⑤
3. Tarihsel bilgiye dayanarak günümüzdeki kültürel değerleri ve olayları değerlendirip öngörülebilirim	①	②	③	④	⑤
4. Kültürel olay ve olguları farklı açılardan değerlendirebilirim	①	②	③	④	⑤
5. Ulusal ve evrensel kültürel değerlerin farkındayım	①	②	③	④	⑤
6. Kültürel olarak sürekli kendimi yenilerim	①	②	③	④	⑤
7. Bilimsel dergi ve makaleleri okurum	①	②	③	④	⑤
8. Edebiyatla ilgilenirim	①	②	③	④	⑤
9. Kültürel çeşitliliğin toplumsal açıdan zenginlik olduğuna inanırım	①	②	③	④	⑤
10. Kültürel içerikli kitaplar okurum	①	②	③	④	⑤
11. Okuduklarımdan yararlı gördüklerimi hayata aktarırım	①	②	③	④	⑤
12. Kitap alma (ödünç veya satın alma) alışkanlığım vardır	①	②	③	④	⑤
13. Her ay düzenli olarak kitap okurum	①	②	③	④	⑤
14. Kültürel amaçlı faaliyet ve/veya kurslara katılırım	①	②	③	④	⑤
15. Toplumsal faaliyetlere gönüllü olarak katılırım	①	②	③	④	⑤
16. Kültürel faaliyetlere katılımı mümkün kılacak çevreye sahibim	①	②	③	④	⑤
17. Gezilere katılırım	①	②	③	④	⑤
18. Sanat çalışmalarına katılırım	①	②	③	④	⑤
19. Boş vakitlerimde kültürel çalışmalarla meşgul olurum	①	②	③	④	⑤
20. Kurum içi etkinliklere düzenli olarak katılırım	①	②	③	④	⑤
21. Yaşadığım şehirdeki kültürel faaliyet potansiyelinin farkındayım	①	②	③	④	⑤
22. Tiyatro ve/veya sinemaya giderim	①	②	③	④	⑤
23. Yaşadığım şehirdeki kültürel değer taşıyan yerleri bilirim	①	②	③	④	⑤
24. Müze ve/veya tarihi yerleri ziyaret ederim	①	②	③	④	⑤
25. Kültürel hayatı etkileyen bilişim teknolojilerini etkin bir şekilde kullanırım	①	②	③	④	⑤
26. Açık ve anlaşılır konuşurum	①	②	③	④	⑤
27. Çevremdekilerle sosyal ve medeni ilişkilerim üst düzeydedir	①	②	③	④	⑤
28. Toplumu yönlendirebilecek derecede çevremde söz sahibi biriyim	①	②	③	④	⑤
29. Akıcı konuşurum	①	②	③	④	⑤
30. Çevremde kendini yetiştirmiş, kültürlü bir insan olarak tanırım	①	②	③	④	⑤

Akademik İsteklilik Ölçeği

Re: Permission for "Student Aspirations Survey"

You replied on Sun 1/10/2021 10:10 PM

Russell Quaglia <quaglia@quagliainstitute.org>

Sun 1/10/2021 6:22 PM

To: You

Cc: Deb Young

Dear Dr. Goren,

I am so happy to hear of your interest in this important work. I look forward to hearing and learning from your findings. I would suggest using the more updated survey that can be found on our website. We have made many updates to improve the instrument. I urge you to give it a look and if we can do anything to support your work please let me know. I would be happy to waive any costs to you as I want to support you and your important work.

I have cc'd one of my colleagues at the Quaglia Institute that can support you in your endeavor. Good luck with your work and please let me know if I can be of any further assistance.

All the best,

Russ

Dr. Russell J. Quaglia

Executive Director

Quaglia Institute for School Voice & Aspirations

1292 Milano Circle

Dunedin, FL 34698

Akademik İsteklilik Ölçeği Türkçe Uyarlama İzni

Akademik İyimserlik Ölçeği_Türkçe Formu Kullanım İzni Hk.

murat özdemir <mrtozdem@gmail.com>

Mon 1/11/2021 2:07 PM

To: You

Akademik İsteklilik Ölçeği_Ar...

24 KB

Sayın Dr. Safiye Çiğdem GÖREN,

Türkçe uyarlamasını gerçekleştirmiş olduğumuz **Akademik İsteklilik Ölçeğini (AİÖ)** yürütmekte olduğunuz araştırmada veri toplama aracı olarak kullanabilirsiniz. AİÖ'ye ait maddeleri ise ekte bulabilirsiniz.

İyi dileklerle

Prof. Dr. Murat ÖZDEMİR

Hacettepe Üniversitesi

Eğitim Fakültesi

Eğitim Bilimleri Bölümü

Eğitim Yönetimi Anabilim Dalı

<https://avesis.hacettepe.edu.tr/mrtozdem/yayinlar>

@muratozdemir_

Okul İklimi Ölçeği

Okul İklimi Ölçeği Kullanım İzni

🕒 You replied on Sun 1/10/2021 12:05 PM

TÜRKER KURT <turkerkurt@gmail.com>
Sun 1/10/2021 3:49 AM
To: You

OKUL İKLİMİ ÖLÇEĞİ Çalık & ...
58 KB

Sayın Safiye Çiğdem Gören,

TED Eğitim Bilim Dergisinde yayınlanmış olan Okul İklimi Ölçeğinin Geliştirilmesi başlıklı makale çalışmamız kapsamında geliştirdiğimiz Okul İklimi Ölçeği'ni (OIÖ) çalışmanızda kullanabilirsiniz.

Ölçeğin bir örneğini ekte gönderdim. Ölçeğe ilgili yardımcı olabileceğim bir durum olursa hiçbir çekince duymadan arayabilirsiniz.

Çalışmalarınızda başarılar dilerim.

Doç. Dr. Türker KURT
Gazi Üniversitesi
Gazi Eğitim Fakültesi
Eğitim Bilimleri Bölümü
Eğitim Yönetimi Ana Bilim Dalı
Tel: 0 312 202 17 78

Kültürel Sermaye Ölçeği

Ynt: Ölçek İzni hk.

YUNUS EMRE AVCI <yunusavci027@hotmail.com>
Sat 1/9/2021 11:06 PM
To: You

Merhabalar Çiğdem Hanım. Ölçeği kullanmanızda bir sakınca yoktur, kolaylıklar dilerim.

Siirt Üniversitesi
Eğitim Fakültesi
Eğitim Yönetimi Ana Bilim Dalı
(484) 212 11 11 / 3124
yunusemre@siirt.edu.tr
Assist. Prof. Dr. Yunus Emre AVCI
Faculty of Education
Department of Educational Management

Sosyal Adalet Liderliği Ölçeği

Sosyal Adalet Liderliği Ölçeği Kullanım İzni Hk.

murat özdemir <mrtozdem@gmail.com>
Mon 1/11/2021 2:05 PM
To: You

SALÖ_Öğrenci Formu_Özdem...
457 KB

Sayın Dr. Safiye Çiğdem GÖREN,

tarafımızca geliştirilmiş olan Sosyal Adalet Liderliği Ölçeği-Öğrenci Formunu (SALÖ-ÖF) yürütmeyi planladığınız araştırmada veri toplama aracı olarak kullanabilirsiniz. Bu kapsamda SALÖ-ÖF'e ait maddeleri ekteki dosyada bulabilirsiniz.

İyi dileklerle

Prof. Dr. Murat ÖZDEMİR

Hacettepe Üniversitesi
Eğitim Fakültesi
Eğitim Bilimleri Bölümü
Eğitim Yönetimi Anabilim Dalı

<https://avesis.hacettepe.edu.tr/mrtozdem/yayinlar>
@muratozdemir_

Sayın Katılımcımız,

Katılacağınız bu çalışma, "Akademik İstekliliği Yordayan Öğrenci ve Okul Düzeyindeki Değişkenlerin Çok Düzeyli Analizi" adıyla, Prof. Dr. Murat ÖZDEMİR'in yürütücülüğünde, Dr. Safiye Çiğdem GÖREN (MEB, Öğretmen), Dr. Ebru GÜLCEMAL (MEB, Öğretmen), Dr. Nuray ÖZGE SAĞBAŞ (MEB, Şube Müdürü) ve Özel Eğitim ve Rehberlik Hizmetleri Genel Müdürlüğü personeli Gürsen VURAL tarafından 1 Mart /15 Haziran tarihleri arasında yapılacak bir araştırma uygulamasıdır.

Araştırmanın Hedefi: Araştırmanın amacı, akademik isteklilik, okul iklimi, sosyal adalet liderliği ve kültürel sermaye arasındaki ilişkilerin Türkiye evrenindeki ortaöğretim kurumlarında nasıl bir görünüm gösterdiğini tespit etmektir.

Araştırmanın Nedeni: XO Bilimsel araştırma O Tez çalışması

Araştırmanın Yapılacağı Yer(ler): Türkiye genelindeki İstanbul, Edirne, İzmir, Eskişehir, Ankara, Hatay, Sivas, Tokat, Trabzon, Erzurum, Malatya, Gaziantep illerindeki Kamu Anadolu Liseleri

Araştırma Uygulaması: XO Anket

O Görüşme

O Gözlem

O.....

Araştırma T.C. Milli Eğitim Bakanlığı'nın ve okul/kurum yönetiminin izni ile gerçekleştirilmektedir. Araştırma uygulamasına katılım tamamıyla gönüllülük esasına dayalı olmaktadır. Çalışmada sizden kimlik belirleyici hiçbir bilgi istenmemektedir. Cevaplar tamamıyla gizli tutulacak ve sadece araştırmacılar tarafından değerlendirilecektir. Veriler sadece araştırmada kullanılacak ve üçüncü kişilerle paylaşılmayacaktır.

Uygulamalar, kişisel rahatsızlık verecek sorular ve durumlar içermemektedir. Ancak, katılım sırasında sorulardan ya da herhangi başka bir nedenden rahatsız hissederseniz cevaplama işini yarıda bırakabilirsiniz.

Katılımı onaylamadan önce sormak istediğiniz herhangi bir konu varsa sormaktan çekinmeyiniz. Çalışma bittikten sonra bizlere telefon veya e-posta ile ulaşarak soru sorabilir, sonuçlar hakkında bilgi isteyebilirsiniz. Saygılarımızla,

Makale Yürütücüsü: Prof. Dr. Murat ÖZDEMİR- Mail:mrdozdem@gmail.com Tlf:5079871570
Araştırmacı :Dr. Çiğdem GÖREN-Mail: scgoren@hotmail.com Tlf: 5057796292
Araştırmacı :Dr. Ebru GÜLCEMAL-Mail: ebrugulcemal@gmail.com Tlf: 5057044036
Araştırmacı :Dr. Nuray Özge SAĞBAŞ-Mail: nurayozgesagbas@hotmail.com Tlf:5320619434
Araştırmacı :Gürsen VURAL Mail: gursenvural61@hotmail.com Tlf: 5063584841

Yukarıda bilgileri bulunan araştırmaya katılmayı kabul ediyorum.

.../.../.....

İsim-Soy isim İmza:

Katılımcı Adı-Soyadı :

Telefon Numarası :

Ek-1
Sayın Veli;

Çocuğunuzun katılacağı bu çalışma, “Akademik İstekliliği Yordayan Öğrenci ve Okul Düzeyindeki Değişkenlerin Çok Düzeyli Analizi” adıyla, Prof. Dr. Murat ÖZDEMİR’in yürütücülüğünde, Dr. Safiye Çiğdem GÖREN (MEB, Öğretmen), Dr. Ebru GÜLCEMAL (MEB, Öğretmen), Dr. Nuray ÖZGE SAĞBAŞ (MEB, Şube Müdürü) ve Özel Eğitim ve Rehberlik Hizmetleri Genel Müdürlüğü personeli Gürsen VURAL tarafından 1Mart /15 Haziran tarihleri arasında yapılacak bir araştırma uygulamasıdır.

Araştırmanın Hedefi: Araştırmanın amacı, akademik isteklilik, okul iklimi, sosyal adalet liderliği ve kültürel sermaye arasındaki ilişkilerin Türkiye evrenindeki ortaöğretim kurumlarında nasıl bir görünüm gösterdiğini tespit etmektir.

Araştırma Uygulaması: Ölçek şeklindedir.

Araştırma T.C. Milli Eğitim Bakanlığı'nın ve okul yönetiminin de izni ile gerçekleştirilmektedir. Araştırma uygulamasına katılım tamamıyla gönüllülük esasına dayalı olmaktadır. Çocuğunuz çalışmaya katılıp katılmamakta özgürdür. Araştırma çocuğunuz için herhangi bir istenmeyen etki ya da risk taşımamaktadır. Çocuğunuzun katılımı **tamamen sizin isteğinize bağlıdır**, reddedebilir ya da herhangi bir aşamasında ayrılabilirsiniz. Araştırmaya katılmama veya araştırmadan ayrılma durumunda öğrencilerin akademik başarıları, okul ve öğretmenleriyle olan ilişkileri etkilemeyecektir.

Çalışmada öğrencilerden kimlik belirleyici hiçbir bilgi istenmemektedir. Cevaplar tamamıyla gizli tutulacak ve sadece araştırmacılar tarafından değerlendirilecektir.

Uygulamalar, genel olarak kişisel rahatsızlık verecek sorular ve durumlar içermemektedir. Ancak, katılım sırasında sorulardan ya da herhangi başka bir nedenden çocuğunuz kendisini rahatsız hissederse cevaplama işini yarıda bırakıp çıkmakta özgürdür. Bu durumda rahatsızlığın giderilmesi için gereken yardım sağlanacaktır. Çocuğunuz çalışmaya katıldıktan sonra istediği an vazgeçebilir. Böyle bir durumda veri toplama aracını uygulayan kişiye, çalışmayı tamamlamayacağını söylemesi yeterli olacaktır. Anket çalışmasına katılmamak ya da katıldıktan sonra vazgeçmek çocuğunuza hiçbir sorumluluk getirmeyecektir.

Onay vermeden önce sormak istediğiniz herhangi bir konu varsa sormaktan çekinmeyiniz. Çalışma bittikten sonra bizlere telefon veya e-posta ile ulaşarak soru sorabilir, sonuçlar hakkında bilgi isteyebilirsiniz. Saygılarımızla,

Makale Yürütücüsü: Prof. Dr. Murat ÖZDEMİR- Mail: mrdozdem@gmail.com Tlf: 5079871570
Araştırmacı : Dr. Çiğdem GÖREN- Mail: scgoren@hotmail.com Tlf: 5057796292
Araştırmacı : Dr. Ebru GÜLCEMAL- Mail: ebrugulcemal@gmail.com Tlf: 5057044036
Araştırmacı : Dr. Nuray Özge SAĞBAŞ- Mail: nurayozgesagbas@hotmail.com Tlf: 5320619434
Araştırmacı : Gürsen VURAL Mail: gursenvural61@hotmail.com Tlf: 5063584841

*Velisi bulunduğum sınıfı numaralı öğrencisi
.....'in yukarıda açıklanan araştırmaya katılmasına izin veriyorum. (Lütfen formu imzaladıktan sonra çocuğunuzla okula geri gönderiniz*).*

.../.../.....
İsim-Soy isim İmza

Veli Adı-Soyadı :

Telefon Numarası :

**MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞINA BAĞLI OKUL VE KURUMLARDA
GERÇEKLEŞTİRİLECEK ARAŞTIRMA UYGULAMALARINA İLİŞKİN**

ARAŞTIRMA İZİNİ BAŞVURU TAAHHÜTNAMESİ

1. Araştırmam boyunca anayasa/kanun ve yönetmeliklere uygun davranacağımı,
2. Araştırmayı yürüteceğim okulun/kurumun kurallarına uyacağımı,
3. Araştırmam boyunca hiç kimseyi araştırmama/çalışmama katılmaya zorlamayacağımı,
4. Araştırmayı/çalışmayı bana tahsis edilen mekân/sınıf ve zamanda gerçekleştireceğimi,
5. Araştırmanın olası fiziksel/ruhsal zararları konusunda katılımcıları bilgilendireceğimi,
6. Araştırmam/ çalışmam sırasında topladığım kişisel bilgileri koruyacağımı,
7. Araştırmam/çalışmam için gerektiği kadar veri toplayacağımı,
8. Araştırma/çalışma sırasında öğrencilerin derslerinde/çalışmalarında herhangi bir kayıplarının olmayacağını,
9. Araştırmam/çalışmam sırasında herhangi bir ticari faaliyette bulunmayacağımı, katılımcıları herhangi bir ürün/eser/tedaviye yönlendirmeyeceğimi,
10. Araştırma izin evraklarını okul yönetimine teslim edeceğimi,
11. Araştırma/çalışma sırasında izni olan evrakları kullanacağımı,
12. Tıbbi araştırmalarda araştırma/çalışmanın uygulama sırasında etik kurallara uyacağımı,
13. Araştırma/çalışma sırasında topladığım ses ve görüntü kayıtlarını güvenilir ortamlarda saklayacağımı ve araştırma/çalışma sonrasında imha edeceğimi,
14. Genelge hükümlerine aykırı davranmam ve herhangi bir yanlış ifade, beyan ve maddi gerçeği gizleme gibi durumlarda adli ve idarî işlemlerin yürütülmesini kabul edeceğimi,
15. İzin alınmış araştırmalarda/projelerde insanlarla ilgili yapılacak anket, görüşme, gözlem, alan araştırması, uygulama ve incelemelerde sağlık, güvenlik, insan hakları, mevcut mevzuat hükümleri, hukukun genel ilkelerini ihlal etmeyeceğimi ve etik ilkelere uyacağımı,
16. Araştırma ile ilgili sonuç raporlarını çalışmanın bitiş tarihinden itibaren 30 gün içinde izin aldığım birime ulaştıracağımı,

Kabul ettiğimi beyan ederim.

Araştırmanın Adı: Akademik İstekliliği Yordayan Öğrenci ve Okul Düzeyindeki Değişkenlerin Çok Düzeyli Analizi

Araştırmacı: Prof. Dr. Murat ÖZDEMİR

Tarih : 20.01.2021

İmza :

**MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞINA BAĞLI OKUL VE KURUMLARDA
GERÇEKLEŞTİRİLECEK ARAŞTIRMA UYGULAMALARINA İLİŞKİN**

ARAŞTIRMA İZİNİ BAŞVURU TAAHHÜTNAMESİ

1. Araştırmam boyunca anayasa/kanun ve yönetmeliklere uygun davranacağımı,
2. Araştırmayı yürüteceğim okulun/kurumun kurallarına uyacağımı,
3. Araştırmam boyunca hiç kimseyi araştırmama/çalışmama katılmaya zorlamayacağımı,
4. Araştırmayı/çalışmayı bana tahsis edilen mekân/sınıf ve zamanda gerçekleştireceğimi,
5. Araştırmanın olası fiziksel/ruhsal zararları konusunda katılımcıları bilgilendireceğimi,
6. Araştırmam/ çalışmam sırasında topladığım kişisel bilgileri koruyacağımı,
7. Araştırmam/çalışmam için gerektiği kadar veri toplayacağımı,
8. Araştırma/çalışma sırasında öğrencilerin derslerinde/çalışmalarında herhangi bir kayıplarının olmayacağını,
9. Araştırmam/çalışmam sırasında herhangi bir ticari faaliyette bulunmayacağımı, katılımcıları herhangi bir ürün/eser/tedaviye yönlendirmeyeceğimi,
10. Araştırma izin evraklarını okul yönetimine teslim edeceğimi,
11. Araştırma/çalışma sırasında izni olan evrakları kullanacağımı,
12. Tıbbi araştırmalarda araştırma/çalışmanın uygulama sırasında etik kurallara uyacağımı,
13. Araştırma/çalışma sırasında topladığım ses ve görüntü kayıtlarını güvenilir ortamlarda saklayacağımı ve araştırma/çalışma sonrasında imha edeceğimi,
14. Genelge hükümlerine aykırı davranmam ve herhangi bir yanlış ifade, beyan ve maddi gerçeği gizleme gibi durumlarda adli ve idari işlemlerin yürütülmesini kabul edeceğimi,
15. İzin alınmış araştırmalarda/projelerde insanlarla ilgili yapılacak anket, görüşme, gözlem, alan araştırması, uygulama ve incelemelerde sağlık, güvenlik, insan hakları, mevcut mevzuat hükümleri, hukukun genel ilkelerini ihlal etmeyeceğimi ve etik ilkelere uyacağımı,
16. Araştırma ile ilgili sonuç raporlarını çalışmanın bitiş tarihinden itibaren 30 gün içinde izin aldığım birime ulaştıracağımı,

Kabul ettiğimi beyan ederim.

Araştırmanın Adı: Akademik İstekliliği Yordayan Öğrenci ve Okul Düzeyindeki Değişkenlerin Çok Düzeyli Analizi

Araştırmacı: Gürsen VURAL

Tarih : 22.01.2021

İmza :

**MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞINA BAĞLI OKUL VE KURUMLARDA
GERÇEKLEŞTİRİLECEK ARAŞTIRMA UYGULAMALARINA
İLİŞKİN ARAŞTIRMA İZİNİ BAŞVURU TAAHHÜTNAMESİ**

1. Araştırmam boyunca anayasa/kanun ve yönetmeliklere uygun davranacağımı,
2. Araştırmayı yürüteceğim okulun/kurumun kurallarına uyacağımı,
3. Araştırmam boyunca hiç kimseyi araştırmama/çalışmama katılmaya zorlamayacağımı,
4. Araştırmayı/çalışmayı bana tahsis edilen mekân/sınıf ve zamanda gerçekleştireceğimi,
5. Araştırmanın olası fiziksel/ruhsal zararları konusunda katılımcıları bilgilendireceğimi,
6. Araştırmam/ çalışmam sırasında topladığım kişisel bilgileri koruyacağımı,
7. Araştırmam/çalışmam için gerektiği kadar veri toplayacağımı,
8. Araştırma/çalışma sırasında öğrencilerin derslerinde/çalışmalarında herhangi bir kayıplarının olmayacağını,
9. Araştırmam/çalışmam sırasında herhangi bir ticari faaliyette bulunmayacağımı, katılımcıları herhangi bir ürün/eser/tedaviye yönlendirmeyeceğimi,
10. Araştırma izin evraklarını okul yönetimine teslim edeceğimi,
11. Araştırma/çalışma sırasında izni olan evrakları kullanacağımı,
12. Tıbbi araştırmalarda araştırma/çalışmanın uygulama sırasında etik kurallara uyacağımı,
13. Araştırma/çalışma sırasında topladığım ses ve görüntü kayıtlarını güvenilir ortamlarda saklayacağımı ve araştırma/çalışma sonrasında imha edeceğimi,
14. Genelge hükümlerine aykırı davranmam ve herhangi bir yanlış ifade, beyan ve maddi gerçeği gizleme gibi durumlarda adli ve idarî işlemlerin yürütülmesini kabul edeceğimi,
15. İzin alınmış araştırmalarda/projelerde insanlarla ilgili yapılacak anket, görüşme, gözlem, alan araştırması, uygulama ve incelemelerde sağlık, güvenlik, insan hakları, mevcut mevzuat hükümleri, hukukun genel ilkelerini ihlal etmeyeceğimi ve etik ilkelere uyacağımı,
16. Araştırma ile ilgili sonuç raporlarını çalışmanın bitiş tarihinden itibaren 30 gün içinde izin aldığım birime ulaştıracağımı,

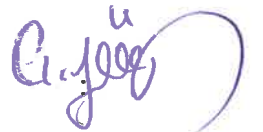
Kabul ettiğimi beyan ederim.

Araştırmanın Adı: Akademik İstekliliği Yordayan Öğrenci ve Okul Düzeyindeki Değişkenlerin Çok Düzeyli Analizi

Araştırmacı: Dr. Safiye Çiğdem GÖREN

Tarih : 20.01.2021

İmza

**MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞINA BAĞLI OKUL VE KURUMLARDA
GERÇEKLEŞTİRİLECEK ARAŞTIRMA UYGULAMALARINA İLİŞKİN**

ARAŞTIRMA İZİNİ BAŞVURU TAAHHÜTNAMESİ

- Araştırmam boyunca anayasa/kanun ve yönetmeliklere uygun davranacağımı,
- Araştırmayı yürüteceğim okulun/kurumun kurallarına uyacağımı,
- Araştırmam boyunca hiç kimseyi araştırmama/çalışmama katılmaya zorlamayacağımı,
- Araştırmayı/çalışmayı bana tahsis edilen mekân/sınıf ve zamanda gerçekleştireceğimi,
- Araştırmanın olası fiziksel/ruhsal zararları konusunda katılımcıları bilgilendireceğimi,
- Araştırmam/ çalışmam sırasında topladığım kişisel bilgileri koruyacağımı,
- Araştırmam/çalışmam için gerektiği kadar veri toplayacağımı,
- Araştırma/çalışma sırasında öğrencilerin derslerinde/çalışmalarında herhangi bir kayıplarının olmayacağını,
- Araştırmam/çalışmam sırasında herhangi bir ticari faaliyette bulunmayacağımı, katılımcıları herhangi bir ürün/eser/tedaviye yönlendirmeyeceğimi,
- Araştırma izin evraklarını okul yönetimine teslim edeceğimi,
- Araştırma/çalışma sırasında izni olan evrakları kullanacağımı,
- Tıbbi araştırmalarda araştırma/çalışmanın uygulama sırasında etik kurallara uyacağımı,
- Araştırma/çalışma sırasında topladığım ses ve görüntü kayıtlarını güvenilir ortamlarda saklayacağımı ve araştırma/çalışma sonrasında imha edeceğimi,
- Genelge hükümlerine aykırı davranmam ve herhangi bir yanlış ifade, beyan ve maddi gerçeği gizleme gibi durumlarda adli ve idari işlemlerin yürütülmesini kabul edeceğimi,
- İzin alınmış araştırmalarda/projelerde insanlarla ilgili yapılacak anket, görüşme, gözlem, alan araştırması, uygulama ve incelemelerde sağlık, güvenlik, insan hakları, mevcut mevzuat hükümleri, hukukun genel ilkelerini ihlal etmeyeceğimi ve etik ilkelere uyacağımı,
- Araştırma ile ilgili sonuç raporlarımı çalışmanın bitiş tarihinden itibaren 30 gün içinde izin aldığım birime ulaştıracağımı,

Kabul ettiğimi beyan ederim.

Araştırmanın Adı: Akademik İstekliliği Yordayan Öğrenci ve Okul Düzeyindeki Değişkenlerin Çok Düzeyli Analizi

Araştırmacı: Ebru GÜLCEMAL

Tarih : 15.01.2021

İmza :

**MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞINA BAĞLI OKUL VE KURUMLARDA
GERÇEKLEŞTİRİLECEK ARAŞTIRMA UYGULAMALARINA İLİŞKİN**

ARAŞTIRMA İZİNİ BAŞVURU TAAHHÜTNAMESİ

1. Araştırmam boyunca anayasa/kanun ve yönetmeliklere uygun davranacağımı,
2. Araştırmayı yürüteceğim okulun/kurumun kurallarına uyacağımı,
3. Araştırmam boyunca hiç kimseyi araştırmama/çalışmama katılmaya zorlamayacağımı,
4. Araştırmayı/çalışmayı bana tahsis edilen mekân/sınıf ve zamanda gerçekleştireceğimi,
5. Araştırmanın olası fiziksel/ruhsal zararları konusunda katılımcıları bilgilendireceğimi,
6. Araştırmam/ çalışmam sırasında topladığım kişisel bilgileri koruyacağımı,
7. Araştırmam/çalışmam için gerektiği kadar veri toplayacağımı,
8. Araştırma/çalışma sırasında öğrencilerin derslerinde/çalışmalarında herhangi bir kayıplarının olmayacağını,
9. Araştırmam/çalışmam sırasında herhangi bir ticari faaliyette bulunmayacağımı, katılımcıları herhangi bir ürün/eser/tedaviye yönlendirmeyeceğimi,
10. Araştırma izin evraklarını okul yönetimine teslim edeceğimi,
11. Araştırma/çalışma sırasında izni olan evrakları kullanacağımı,
12. Tıbbi araştırmalarda araştırma/çalışmanın uygulama sırasında etik kurallara uyacağımı,
13. Araştırma/çalışma sırasında topladığım ses ve görüntü kayıtlarını güvenilir ortamlarda saklayacağımı ve araştırma/çalışma sonrasında imha edeceğimi,
14. Genelge hükümlerine aykırı davranmam ve herhangi bir yanlış ifade, beyan ve maddi gerçeği gizleme gibi durumlarda adli ve idari işlemlerin yürütülmesini kabul edeceğimi,
15. İzin alınmış araştırmalarda/projelerde insanlarla ilgili yapılacak anket, görüşme, gözlem, alan araştırması, uygulama ve incelemelerde sağlık, güvenlik, insan hakları, mevcut mevzuat hükümleri, hukukun genel ilkelerini ihlal etmeyeceğimi ve etik ilkelere uyacağımı,
16. Araştırma ile ilgili sonuç raporlarını çalışmanın bitiş tarihinden itibaren 30 gün içinde izin aldığım birime ulaştıracağımı,

Kabul ettiğimi beyan ederim.

Araştırmanın Adı: Akademik İstekliliği Yordayan Öğrenci ve Okul
Düzeyindeki Değişkenlerin Çok Düzeyli Analizi

Araştırmacı: Dr. Nuray ÖZGE SAĞBAŞ

Tarih: 14.01.2021

İmza: